

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 1 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej OWU, Strony postanowiły włączyć do Umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne:

§ 1

1. Na zasadach szczególnych określonych w ust. poniższych, Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy rolne.
2. Składka za dodatkową ochroną ubezpieczeniową udzielaną na podstawie niniejszej klauzuli nie jest objęta dopłatą, o której mowa w § 1 ust. 2 i 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje rozszerzona w ten sposób, iż ilekroć Ogólne Warunki Ubezpieczenia przewidują odpowiedzialność za szkody nie mniejsze niż 10% plonu głównego, Ubezpieczyciel odpowiada za szkody nie mniejsze niż 8% plonu głównego roślin na danym polu lub jego części. Powyższe postanowienie nie dotyczy jednak ubezpieczenia od ryzyk suszy i ujemnych skutków przezimowania.
4. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje również rozszerzona poprzez objęcie ochroną ubezpieczeniową ryzyka ognia zgodnie z postanowieniami § 40.
5. W przypadku rozszerzenia odpowiedzialności, o którym mowa w ust. 4 powyżej Ubezpieczyciel dodatkowo odpowiada za szkodę polegającą na spaleniu słomy stanowiącej plon dodatkowy ubezpieczonej uprawy, pod warunkiem zaistnienia szkody całkowitej w jej plonie głównym z tytułu ryzyka ognia. W takim przypadku wysokość szkody w słomie zostanie ustalona ryczałtowo w wysokości 200,00 zł za 1 hektar powierzchni ubezpieczonej uprawy, która została objęta szkodą całkowitą w jej plonie głównym. Obowiązuje wyłączenie, o którym mowa w § 40 ust. 5 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

§ 2

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania Umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest nieodłączną częścią Umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 1.1 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej OWU, Strony postanowiły włączyć do Umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne:

§ 1

1. Na zasadach szczególnych określonych w ust. poniższych, Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy: zbóż, rzepaku, kukurydzy, buraków lub ziemniaków.
2. Odmienne niż wynika to z § 34 ust. 5 OWU, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 poniżej, Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność również za szkody spowodowane nagromadzeniem się wody na powierzchni pola, na skutek deszczu nawalnego, powodującej wygnicie nasion, bulw, korzeni, roślin lub ich części, zahamowanie ich wzrostu i rozwoju.
3. Odpowiedzialność za szkody, o których mowa w ust. 2 powyżej zachodzi jeśli zostały spełnione poniższe przesłanki:
  - 1) na powierzchni pola dotkniętej nagromadzeniem się wody na skutek deszczu nawalnego doszło do wystąpienia erozji wodnej.
  - 2) szkoda w uprawie wystąpiła na powierzchni nie mniejszej niż:
    - a. 10% powierzchni pola dla pól o powierzchni nie większej niż 10 ha,
    - b. 5% powierzchni pola dla pól o powierzchni większej niż 10 ha.
  - 3) do wygnicia roślin doszło nie później niż do dnia 30 września w roku zbiorów, z tym zastrzeżeniem, że odpowiedzialność Ubezpieczyciela trwa maksymalnie do:
    - a. zakończenia dojrzałości woskowej (faza rozwojowa 87 w skali BBCH) w odniesieniu do zbóż - § 34 ust. 2 pkt 1 OWU,
    - b. zakończenia dojrzałości pełnej (koniec fazy rozwojowej 89 w skali BBCH) w odniesieniu do pozostałych upraw, których plonem głównym są ziarna lub nasiona - § 34 ust. 2 pkt 2 OWU,
    - c. zakończenia dojrzałości pełnej (faza rozwojowa 89 w skali BBCH) w odniesieniu do upraw ziemniaków,
    - d. osiągnięcia dojrzałości technologicznej korzenia (faza 49 w skali BBCH) w odniesieniu do upraw buraków cukrowych.
4. Odszkodowanie za szkody, o których mowa w ust. 2 powyżej jest wypłacane na zasadach określonych w § 21 -26 OWU, z tym zastrzeżeniem, że w przypadkach powstania szkód całkowitych:

- 1) o ile jest możliwe założenie uprawy alternatywnej, odszkodowanie obliczane jest na zasadach określonych w § 22 ust. 3 pkt 1 OWU,
  - 2) w odniesieniu do buraków cukrowych, których uprawa może być ponownie założona, wysokość szkody odpowiada kosztom odtworzenia uprawy oraz ubytkowi w plonie spowodowanym skróceniem okresu wegetacji - § 22 ust. 3 pkt 2 OWU,
  - 3) w przypadku braku możliwości założenia uprawy alternatywnej wysokość szkody ustalana jest ryczałtowo, w wysokości 25% sumy ubezpieczenia (bez umniejszania wysokości szkody o koszty, które Ubezpieczający musiaby ponieść dla dalszego kultywowania uprawy, o których to kosztach mowa w § 22 ust. 3 pkt 3 OWU.
5. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje również dodatkowo rozszerzona w ten sposób, iż ilekroć OWU przewidują odpowiedzialność za szkody nie mniejsze niż 10% plonu głównego, Ubezpieczyciel odpowiada za szkody nie mniejsze niż 8% plonu głównego roślin na danym polu lub jego części. Powyższe rozszerzenie odpowiedzialności dotyczy wszystkich ryzyk obejmowanych ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy ubezpieczenia, jednak nie dotyczy ryzyka ujemnych skutków przezimowania.
6. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje również dodatkowo rozszerzona poprzez objęcie ochroną ubezpieczeniową ryzyka ognia, zgodnie z postanowieniami § 40 OWU.
7. W przypadku rozszerzenia odpowiedzialności, o którym mowa w ust. 6 powyżej Ubezpieczyciel dodatkowo odpowiada za szkodę polegającą na spaleniu słomy stanowiącej plon dodatkowy ubezpieczonej uprawy, pod warunkiem zaistnienia szkody całkowitej w jej plonie głównym z tytułu ryzyka ognia. W takim przypadku wysokość szkody w słomie zostanie ustalona ryczałtowo w wysokości 200,00 zł za 1 hektar powierzchni ubezpieczonej uprawy, która została objęta szkodą całkowitą w jej plonie głównym. Obowiązuje wyłączenie, o którym mowa w § 40 ust. 5 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.
8. Składka za dodatkową ochroną ubezpieczeniową udzielaną w ramach niniejszej klauzuli nie jest objęta dopłatą, o której mowa w § 1 ust. 2 i 3 OWU.

§ 2

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania Umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią Umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 1.2 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej OWU, Strony postanowiły włączyć do Umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne:

§ 1

1. Na zasadach szczególnych określonych w ust. poniższych, Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy: zbóż, rzepaku, kukurydzy, buraków lub ziemniaków.
2. Składka za dodatkową ochroną ubezpieczeniową udzielaną na podstawie niniejszej klauzuli nie jest objęta dopłatą, o której mowa w § 1 ust. 2 i 3 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.
3. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje rozszerzona w ten sposób, iż ilekroć Ogólne Warunki Ubezpieczenia przewidują odpowiedzialność za szkody nie mniejsze niż 10% plonu głównego, Ubezpieczyciel odpowiada za szkody nie mniejsze niż 8% plonu głównego na danym polu lub jego części. Jednakże powyższe rozszerzenie odpowiedzialności dotyczy wyłącznie ubezpieczeń od ryzyk przymrozków wiosennych i gradu, obejmowanych ochroną w ramach Umowy ubezpieczenia.
4. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie za szkody, o których mowa w ust. 3 powyżej na zasadach określonych w § 21-26 OWU, z tym że nie mają zastosowania ograniczenia, o których mowa w § 32 ust. 3 oraz § 35 ust. 5 OWU, tzn. maksymalna wypłata może wynieść 100% sumy ubezpieczenia.
5. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje również rozszerzona poprzez objęcie ochroną ubezpieczeniową ryzyka od ognia zgodnie z postanowieniami § 40 OWU.
6. W przypadku rozszerzenia odpowiedzialności, o którym mowa w ust. 5 powyżej, Ubezpieczyciel dodatkowo odpowiada za szkodę polegającą na spaleniu słomy stanowiącej plon dodatkowy ubezpieczonej uprawy, pod warunkiem zaistnienia szkody całkowitej w jej plonie głównym z tytułu ryzyka ognia. W takim przypadku wysokość szkody w słomie zostanie ustalona ryczałtowo w wysokości 200,00 zł za 1 hektar powierzchni ubezpieczonej uprawy, która została objęta szkodą całkowitą w jej plonie głównym. Obowiązuje wyłączenie, o którym mowa w § 40 ust. 5 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

§ 2

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania Umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią Umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 1.3 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych (zwanymi dalej „OWU”), Strony postanowiły włączyć do Umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne:

§ 1

1. Na zasadach szczególnych określonych w ust. poniższych, Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy: zbóż, rzepaku, kukurydzy, buraków cukrowych lub ziemniaków.
2. Odmienne niż wynika to z § 34 ust. 5 OWU, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 poniżej, w ubezpieczeniu od ryzyka deszczu nawalnego odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje rozszerzona w ten sposób, że ponosi on odpowiedzialność również za szkody spowodowane nagromadzeniem się wody na powierzchni pola, na skutek deszczu nawalnego, powodującej wygnicie nasion, bulw, korzeni, roślin lub ich części, zahamowanie ich wzrostu i rozwoju.
3. Odpowiedzialność za szkody, o których mowa w ust. 2 powyżej zachodzi jeśli zostały spełnione poniższe przesłanki:
  - 1) na powierzchni pola dotkniętej nagromadzeniem się wody na skutek deszczu nawalnego doszło do wystąpienia erozji wodnej.
  - 2) szkoda w uprawie wystąpiła na powierzchni nie mniejszej niż:
    - a. 10% powierzchni pola dla pól o powierzchni nie większej niż 10 ha,
    - b. 5% powierzchni pola dla pól o powierzchni większej niż 10 ha.
  - 3) do wygnicia roślin doszło nie później niż do dnia 30 września w roku zbiorów, z tym zastrzeżeniem, że odpowiedzialność Ubezpieczyciela trwa maksymalnie do:
    - a. zakończenia dojrzałości woskowej (faza rozwojowa 87 w skali BBCH) w odniesieniu do zbóż - § 34 ust. 2 pkt 1 OWU,
    - b. zakończenia dojrzałości pełnej (koniec fazy rozwojowej 89 w skali BBCH) w odniesieniu do pozostałych upraw, których plonem głównym są ziarna lub nasiona - § 34 ust. 2 pkt 2 OWU,
    - c. zakończenia dojrzałości pełnej (faza rozwojowa 89 w skali BBCH) w odniesieniu do upraw ziemniaków,
    - d. osiągnięcia dojrzałości technologicznej korzenia (faza 49 w skali BBCH) w odniesieniu do upraw buraków cukrowych.
4. Odszkodowanie za szkody, o których mowa w ust. 2 powyżej jest wypłacane na zasadach określonych w § 21-26 OWU, z tym zastrzeżeniem, że w przypadkach powstania szkód całkowitych:
  - 1) o ile jest możliwe założenie uprawy alternatywnej, odszkodowanie obliczane jest na zasadach określonych w § 22 ust. 3 pkt 1 OWU,
  - 2) w odniesieniu do buraków cukrowych, których uprawa może być ponownie założona, wysokość szkody odpowiada kosztom odtworzenia uprawy oraz ubytkowi w plonie spowodowanym skróceniem okresu wegetacji - § 22 ust. 3 pkt 2 OWU,
  - 3) w przypadku braku możliwości założenia uprawy alternatywnej - odmiennie niż wskazano § 22 ust. 3 pkt 3 OWU - wysokość szkody ustalana jest ryczałtowo, w wysokości 25% sumy ubezpieczenia (bez umniejszania wysokości szkody o koszty, które Ubezpieczający musiałby ponieść dla dalszego kultywowania uprawy, o których to kosztach mowa w § 22 ust. 3 pkt 3 OWU).
5. Odmienne niż to wynika z § 6 ust. 1 pkt 14 OWU rozszerza się odpowiedzialność Ubezpieczyciela w ten sposób, iż pod warunkiem wystąpienia szkody ilościowej w uprawie buraków cukrowych w wyniku gradobicia, deszczu nawalnego lub huraganu, w wysokości większej niż 25% plonu głównego, Ubezpieczyciel wypłaci dodatkowy ryczałt za szkody jakościowe w tych burakach cukrowych w wysokości 5% sumy ubezpieczenia, wynikające z obniżenia wskaźnika polaryzacji.
6. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje również rozszerzona w ten sposób, że nie mają zastosowania ograniczenia, o których mowa w § 32 ust. 3 oraz § 35 ust. 5 OWU - tzn. maksymalna wypłata może wynieść do 100% sumy ubezpieczenia. Powyższe rozszerzenie odpowiedzialności dotyczy wyłącznie ubezpieczeń od ryzyk przymrozków wiosennych i gradu, obejmowanych ochroną w ramach Umowy ubezpieczenia.
7. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje również dodatkowo rozszerzona w ten sposób, że - odmiennie niż to wskazano w § 6 ust. 2 pkt 1 OWU, zgodnie z którym Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkody nie mniejsze niż 10% przewidywanej wielkości plonu głównego roślin na danym polu lub jego części - Ubezpieczyciel zamiast tego odpowiada za szkody nie mniejsze niż 8% przewidywanej wielkości plonu głównego roślin na danym polu lub jego części, z zastrzeżeniem

ust. 3 powyżej. Powyższe rozszerzenie odpowiedzialności dotyczy wszystkich ryzyk obejmowanych ochroną ubezpieczeniową w ramach umowy ubezpieczenia poza ryzykiem suszy i ujemnych skutków przezimowania.

8. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela zostaje również dodatkowo rozszerzona poprzez objęcie ochroną ubezpieczeniową ryzyka ognia, zgodnie z postanowieniami § 40 OWU.
9. W przypadku rozszerzenia odpowiedzialności, o którym mowa w ust. 8 powyżej, Ubezpieczyciel dodatkowo odpowiada za szkodę polegającą na spaleniu słomy stanowiącej plon dodatkowy ubezpieczonej uprawy, pod warunkiem zaistnienia szkody całkowitej w jej plonie głównym z tytułu ryzyka ognia. W takim przypadku wysokość szkody w słomie zostanie ustalona ryczałtowo w wysokości 200,00 zł za 1 hektar powierzchni ubezpieczonej uprawy, która została objęta szkodą całkowitą w jej plonie głównym. Obowiązuje wyłączenie, o którym mowa w § 40 ust. 5 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia.

- § 2
1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania Umowy ubezpieczenia.
  2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią Umowy ubezpieczenia.
  3. Składka za dodatkową ochronę ubezpieczeniową udzielaną w ramach niniejszej klauzuli nie jest objęta dopłatą, o której mowa w § 1 ust. 2 i 3 OWU.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 2 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej „OWU”, strony postanowiły włączyć do umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne.

Szczególne zasady ubezpieczenia warzyw polowych od szkód jakościowych spowodowanych gradem

- § 1
1. Na zasadach szczególnych określonych w §§ 2 i 3 Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy rolne ubezpieczone w ramach umowy ubezpieczenia z dopłatami budżetu państwa.
  2. Dodatkowe ubezpieczenie, o którym mowa w ust.1 obejmuje ochroną ubezpieczeniową uprawy warzyw polowych od szkód jakościowych spowodowanych gradem.

§ 2

Ubezpieczenie obejmuje ubytki jakościowe w plonie głównym upraw warzyw polowych powstałe bezpośrednio w wyniku gradobicia. Okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela rozpoczyna się od momentu zasiewu roślin lub wysadzenia rozsady i kończy się z dniem zbioru plonu z danego pola.

- § 3
1. Podstawą obliczenia wysokości odszkodowania jest ubytek jakościowy plonu dyskwalifikujący jego przynależność do danej klasy handlowej.
  2. Podstawą do zakwalifikowania plonu warzyw polowych do odpowiedniej klasy jakości handlowej jest właściwe i aktualne dla określonych warzyw polowych Rozporządzenie Komisji Unii Europejskiej.
  3. Plon główny warzyw polowych uszkodzony przez gradobicie, który z innych przyczyn niż gradobicie, nie może zostać zakwalifikować do żadnej klasy handlowej, nie będzie uwzględniany przy obliczaniu wysokości odszkodowania.
  4. Ubezpieczyciel dokonuje oględzin końcowych bezpośrednio przed terminem zbioru.
  5. Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o udział własny Ubezpieczonego w wysokości 10% wartości szkody.
  6. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na zasadach określonych w pozostałych zapisach §§ 21-26 OWU, z tym że zastosowanie mają następujące zasady szczególne (przy jednoczesnym zachowaniu pozostałych zasad dotyczących ustalania wysokości odszkodowania, określonych w OWU):
    - 1) ubytek jakości warzyw, które na skutek gradobicia zostały zakwalifikowane do niższej klasy jakości handlowej niż klasa, do której kwalifikowałyby się gdyby zdarzenie ubezpieczeniowe nie wystąpiło (bądź które na skutek gradobicia nie kwalifikują się do żadnej klasy jakości handlowej) ustalany jest przez przyjęcie procentowego ubytku jakości, dokonywanego przez rzeczoznawców powołanych przez Ubezpieczyciela.

- 2) całkowita wysokość odszkodowania za szkody ilościowe i szkody jakościowe w ubezpieczonej uprawie ustalana jest w sposób następujący:
Procentowy ubytek ilościowy plonu x suma ubezpieczenia + procentowy udział w plonie ubezpieczonych roślin, których jakość plonu uległa obniżeniu (po odjęciu procentowego ubytku ilościowego plonu) x procent ubytku jakości x suma ubezpieczenia;
- 3) w odniesieniu do szkód spowodowanych gradem maksymalna wysokość odszkodowania nie może przekroczyć w przypadku ubytków ilościowych i ubytków jakościowych 90 % sumy ubezpieczenia.
7. Uwarunkowane gradem dodatkowe koszty sortowania nie zostaną osobno pokryte.
8. Ubezpieczający tytułem objęcia dodatkową ochroną ubezpieczeniową upraw rolnych opłaci składkę za ubezpieczenie określoną w umowie ubezpieczenia.
9. Składka za dodatkową ochronę ubezpieczeniową, o której mowa w ust. 7 nie podlega dopłacie z budżetu państwa.
10. W zakresie nieuregulowanym postanowieniami niniejszej klauzuli, mają zastosowanie pozostałe zapisy obowiązujących OWU.

§ 4

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią umowy.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 2.1 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej „OWU”, strony postanowiły włączyć do umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne.

Szczególne zasady ubezpieczenia warzyw polowych spowodowanych gradem

§ 1

Ubezpieczenie obejmuje ubytki ilościowy w plonie głównym upraw warzyw polowych powstałe bezpośrednio w wyniku gradobicia. Okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela rozpoczyna się od momentu zasiewu roślin lub wysadzenia rozsady i kończy się z dniem zbioru plonu z danego pola.

§ 2

1. Podstawą obliczenia wysokości odszkodowania jest ubytek ilościowy plonu.
2. Ustalona wysokość odszkodowania pomniejsza się o udział własny Ubezpieczonego w wysokości 10% wartości szkody.

§ 3

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią umowy.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 2.2 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej „OWU”, strony postanowiły włączyć do umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne.

Szczególne zasady ubezpieczenia warzyw polowych od szkód jakościowych spowodowanych gradem oraz ryzyka odbioru

§ 1

1. Na zasadach szczególnych określonych w §§ 2 i 3 Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy rolne ubezpieczone w ramach umowy ubezpieczenia z dopłatami budżetu państwa.
2. Dodatkowe ubezpieczenie, o którym mowa w ust.1 obejmuje ochroną ubezpieczeniową uprawy warzyw polowych od szkód jakościowych spowodowanych gradem.

§ 2

Ubezpieczenie obejmuje ubytki jakościowe w plonie głównym upraw warzyw polowych powstałe bezpośrednio w wyniku gradobicia. Okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela rozpoczyna się od momentu zasiewu roślin lub wysadzenia rozsady i kończy się z dniem zbioru plonu z danego pola.

§ 3

1. Podstawą obliczenia wysokości odszkodowania jest ubytek jakościowy plonu dyskwalifikujący jego przynależność do danej klasy handlowej.
2. Podstawą do zakwalifikowania plonu warzyw polowych do odpowiedniej klasy jakości handlowej jest właściwe i aktualne dla określonych warzyw polowych Rozporządzenie Komisji Unii Europejskiej.
3. Plon główny warzyw polowych uszkodzony przez gradobicie, który z innych przyczyn niż gradobicie, nie może zostać zakwalifikować do żadnej klasy handlowej, nie będzie uwzględniany przy obliczaniu wysokości odszkodowania.
4. Ubezpieczyciel dokonuje oględzin końcowych bezpośrednio przed terminem zbioru.
5. Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o udział własny Ubezpieczonego w wysokości 10% wartości szkody.
6. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na zasadach określonych w pozostałych zapisach §§ 21-26 OWU, z tym że zastosowanie mają następujące zasady szczególne (przy jednoczesnym zachowaniu pozostałych zasad dotyczących ustalania wysokości odszkodowania, określonych w OWU):
  - 1) ubytek jakości warzyw, które na skutek gradobicia zostały zakwalifikowane do niższej klasy jakości handlowej niż klasa, do której kwalifikowałyby się gdyby zdarzenie ubezpieczeniowe nie wystąpiło (bądź które na skutek gradobicia nie kwalifikują się do żadnej klasy jakości handlowej) ustalany jest przez przyjęcie procentowego ubytku jakości, dokonywanego przez rzeczoznawców powołanych przez Ubezpieczyciela.
  - 2) całkowita wysokość odszkodowania za szkody ilościowe i szkody jakościowe w ubezpieczonej uprawie ustalana jest w sposób następujący:
Procentowy ubytek ilościowy plonu x suma ubezpieczenia + procentowy udział w plonie ubezpieczonych roślin, których jakość plonu uległa obniżeniu (po odjęciu procentowego ubytku ilościowego plonu) x procent ubytku jakości x suma ubezpieczenia;
  - 3) w odniesieniu do szkód spowodowanych gradem maksymalna wysokość odszkodowania nie może przekroczyć w przypadku ubytków ilościowych i ubytków jakościowych 90 % sumy ubezpieczenia.
7. Uwarunkowane gradem dodatkowe koszty sortowania nie zostaną osobno pokryte.

§ 4

1. Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową plon upraw od ryzyka braku odbioru zakontraktowanego plonu przez podmiot skupujący, jeżeli przyczyną szkody była utrata jakości plonu na skutek gradobicia.
2. Ubezpieczyciel uznaje szkodę z tytułu ryzyka braku odbioru jeżeli szkoda ilościowa i jakościowa spowodowana gradobiciem w plonie głównym została stwierdzona na poziomie nie mniejszym niż 20% na polu lub jego części.
3. Ubezpieczenie ryzyka braku odbioru ma zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia rodzajów i gatunków upraw wskazanych w/w umowie ubezpieczenia.
4. W przypadku wystąpienia szkody spowodowanej brakiem odbioru zakontraktowanego plonu, Ubezpieczony zobowiązany jest do:
  - 1) określenia, jakie kryteria i cechy jakościowe nie są spełniane po działaniu gradobicia na ubezpieczone płody rolne. Należy przy tym podać, jakie kryteria jakościowe byłyby spełnione bez udziału gradobicia oraz które z nich w chwili obecnej nie zostaną osiągnięte na skutek działania gradobicia,
  - 2) wskazania, jaka powierzchnia oraz jaki rodzaj i gatunek roślin uległ uszkodzeniu ze wskazaniem dokładnych działek,
  - 3) określenia, jaki był cel wprowadzenia danego rodzaju i gatunku uprawy na rynek,
  - 4) określenia, czy uszkodzona uprawa była prowadzona w sposób konwencjonalny czy ekologiczny.
5. Oprócz obowiązków określonych w ust. 4, obowiązkiem Ubezpieczonego jest pisemne przedłożenie oświadczenia podmiotu skupującego, z którym podpisana została umowa kontraktacji, z której będzie wynikać:
  - 1) z jakiego powodu niemożliwy jest odbiór płodów rolnych,
  - 2) jakie z ustalonych kryteriów jakościowych nie są spełniane,
  - 3) jaka ilość surowca została dotknięta szkodą,
  - 4) do jakich powierzchni lub części powierzchni odnosi się odmowa odbioru,
  - 5) w jaki sposób (np. analizy prób), przez kogo (np. stacja kontroli odbiorcy) i w którym momencie (np. próbny zbiór w określonym tygodniu kalendarzowym) zostało stwierdzone, że płody rolne nie odpowiadają ustalonym kryteriom jakościowym,

- 6) jak duża jest ilość nieodebranych płodów rolnych i jak duża jest ilość płodów rolnych o obniżonej jakości,
- 7) w jakim zakresie zakwestionowane płody rolne zostały odebrane na innych warunkach niż ustalone i jak wysoki jest spadek ceny za dostarczony surowiec spowodowany wykorzystaniem ich w inny sposób.
6. Jeśli odbiorca surowca odmówi odbioru uszkodzonych płodów rolnych dopiero po ich dostarczeniu, należy dodatkowo podać, do jakiej dostawy / partii odnosi się odmowa odbioru. Musi to nastąpić poprzez podanie numeru partii rodzaju uprawy oraz ilości w decytonach (dt).
7. Ubezpieczony zobowiązuje się również do zapewnienia możliwości obecności rzeczoznawców Ubezpieczyciela podczas pobierania prób upraw uszkodzonych przez ubezpieczone ryzyko.
8. Ubezpieczony zobowiązany jest również do przekazywania Ubezpieczycielowi lub wyznaczonemu przez niego rzeczoznawcy, na własny koszt prób wszystkich uszkodzonych upraw, w stosunku do których jest dochodzone roszczenie ubezpieczeniowe. Ma to zastosowanie szczególnie w przypadkach, w których odmowa odbioru następuje dopiero w momencie dostawy uszkodzonych upraw.
9. Naruszenie wyżej wymienionych obowiązków powoduje zwolnienie Ubezpieczyciela z obowiązku wypłaty świadczenia.
10. Jeśli uprawy, w stosunku do których dochodzone jest świadczenie ubezpieczeniowe w ramach ryzyka braku odbioru, zostały uszkodzone w przeważającej mierze na skutek innych przyczyn niż gradobicie, lub jeśli odmowa odbioru zgodnie z umową kontraktacyjną może nastąpić z innych przyczyn, nie jest wypłacane odszkodowanie z tytułu ryzyka braku odbioru.
11. Przy szacowaniu szkody spowodowanej ryzykiem braku odbioru uwzględniane są wszystkie korzyści ekonomiczne, powstające na korzyść Ubezpieczonego poprzez powstanie szkody. Następuje to poprzez potrącenie odpowiedniej kwoty z odszkodowania. Wliczane są tu przede wszystkim wartości pozostałe wynikające z faktu, że uszkodzone uprawy mogą zostać wykorzystane w innych celach.
12. Maksymalna wysokość odszkodowania, wynikająca z ilościowej utraty plonów, straty jakościowej oraz ryzyka braku odbioru nie może przekroczyć 70% sumy ubezpieczenia.

§ 5

1. Ubezpieczający tytułem objęcia dodatkową ochroną ubezpieczeniową upraw rolnych opłaci składkę za ubezpieczenie określoną w umowie ubezpieczenia.
2. Składka za dodatkową ochronę ubezpieczeniową, o której mowa w §§ 2-4 nie podlega dopłacie z budżetu państwa.
3. W zakresie nieuregulowanym postanowieniami niniejszej klauzuli, mają zastosowanie pozostałe zapisy obowiązujących OWU.

§ 6

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią umowy.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 3 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej „OWU”, strony postanowiły włączyć do umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne.

Szczególne zasady ubezpieczenia cebuli od szkód jakościowych spowodowanych gradem

§ 1

1. Na zasadach szczególnych określonych w §§ 2 i 3 Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy rolne ubezpieczone w ramach umowy ubezpieczenia z dopłatami budżetu państwa.
2. Dodatkowe ubezpieczenie, o którym mowa w ust.1 obejmuje ochroną ubezpieczeniową uprawy cebuli od ryzyka szkód jakościowych spowodowanych gradem.

§ 2

1. Ubezpieczenie obejmuje ubytki jakościowe w plonie głównym upraw cebuli powstałe bezpośrednio w wyniku gradobicia.
2. Okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela rozpoczyna się od momentu zasiewu roślin lub wysadzenia rozsady i kończy się z dniem zbioru plonu z danego pola (wywózka).
3. Okres odpowiedzialności po wykopkach cebuli ograniczony jest do 10 dni od daty zakończenia wykopków.

§ 3

1. Podstawą obliczenia wysokości odszkodowania jest:
  - 1) udział procentowy cebul dotkniętych szkodami drugorzędnymi spowodowanymi przez działanie gradobicia (takich jak np. choroby grzybowe i inne),
  - 2) udział procentowy cebuli, które ze względu na uszkodzenia spowodowane działaniem gradobicia, nie można zaliczyć do pierwszej klasy handlowej,
  - 3) udział procentowy cebuli o średnicy mniejszej niż 40 mm, których występowanie spowodowane zostało działaniem gradobicia, przy czym cebulę spełniającą przesłanki określone w pkt. 1 do 3 powyżej traktuje się jako cebulę, której spadek jakości wynosi 100%.
2. Podstawą do zakwalifikowania plonu cebuli do odpowiedniej klasy jakości handlowej jest właściwe i aktualne dla cebuli Rozporządzenie Komisji Unii Europejskiej.
3. Cebule uszkodzone przez gradobicie, które z innych przyczyn niż gradobicie, nie można zakwalifikować do żadnej klasy handlowej, nie będą uwzględniane przy obliczaniu wysokości odszkodowania.
4. Ubezpieczyciel dokonuje oględzin końcowych bezpośrednio przed terminem zbioru.
5. Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o udział własny Ubezpieczonego w wysokości 10% wartości szkody.
6. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na zasadach określonych w pozostałych zapisach §§ 21-26 OWU, z tym że zastosowanie mają następujące zasady szczególne (przy jednoczesnym zachowaniu pozostałych zasad dotyczących ustalania wysokości odszkodowania, określonych w OWU:
  - 1) całkowita wysokość odszkodowania za szkody ilościowe i szkody jakościowe w ubezpieczonej uprawie ustalana jest w sposób następujący: Procentowy ubytek ilościowy plonu x suma ubezpieczenia + procentowy udział w plonie ubezpieczonych roślin, których jakość plonu uległa obniżeniu (po odjęciu procentowego ubytku ilościowego plonu) x procent ubytku jakości x suma ubezpieczenia;
  - 2) w odniesieniu do szkód spowodowanych gradem maksymalna wysokość odszkodowania nie może przekroczyć w przypadku ubytków ilościowych i ubytków jakościowych 90% sumy ubezpieczenia.
7. Ubezpieczający tytułem objęcia dodatkową ochroną ubezpieczeniową upraw rolnych opłaci składkę za ubezpieczenie określoną w umowie ubezpieczenia.
8. Składka za dodatkową ochronę ubezpieczeniową, o której mowa w ust. 5 nie podlega dopłacie z budżetu państwa.
9. W zakresie niuregulowanym postanowieniami niniejszej klauzuli, mają zastosowanie pozostałe zapisy obowiązujących OWU.

§ 4

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 3.1 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej „OWU”, strony postanowiły włączyć do umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne.

Szczególne zasady ubezpieczenia cebuli od szkód jakościowych spowodowanych gradem oraz ryzyka odbioru

§ 1

1. Na zasadach szczególnych określonych w §§ 2 i 3 Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy rolne ubezpieczone w ramach umowy ubezpieczenia z dopłatami budżetu państwa.
2. Dodatkowe ubezpieczenie, o którym mowa w ust.1 obejmuje ochroną ubezpieczeniową uprawy cebuli od ryzyka szkód jakościowych spowodowanych gradem.

§ 2

1. Ubezpieczenie obejmuje ubytki jakościowe w plonie głównym upraw cebuli powstałe bezpośrednio w wyniku gradobicia.
2. Okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela rozpoczyna się od momentu zasiewu roślin lub wysadzenia rozsady i kończy się z dniem zbioru plonu z danego pola (wywózka).
3. Okres odpowiedzialności po wykopkach cebuli ograniczony jest do 10 dni od daty zakończenia wykoppek.

§ 3

1. Podstawą obliczenia wysokości odszkodowania jest:

- 1) udział procentowy cebul dotkniętych szkodami drugorzędnymi spowodowanymi przez działanie gradobicia (takich jak np. choroby grzybowe i inne),
  - 2) udział procentowy cebuli, które ze względu na uszkodzenia spowodowane działaniem gradobicia, nie można zaliczyć do pierwszej klasy handlowej,
  - 3) udział procentowy cebuli o średnicy mniejszej niż 40 mm, których występowanie spowodowane zostało działaniem gradobicia, przy czym cebulę spełniającą przesłanki określone w pkt. 1 do 3 powyżej traktuje się jako cebulę, której spadek jakości wynosi 100%.
2. Podstawą do zakwalifikowania plonu cebuli do odpowiedniej klasy jakości handlowej jest właściwe i aktualne dla cebuli Rozporządzenie Komisji Unii Europejskiej.
3. Cebule uszkodzone przez gradobicie, które z innych przyczyn niż gradobicie, nie można zakwalifikować do żadnej klasy handlowej, nie będą uwzględniane przy obliczaniu wysokości odszkodowania.
4. Ubezpieczyciel dokonuje oględzin końcowych bezpośrednio przed terminem zbioru.
5. Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o udział własny Ubezpieczonego w wysokości 10% wartości szkody.
6. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na zasadach określonych w pozostałych zapisach §§ 21-26 OWU, z tym że zastosowanie mają następujące zasady szczególne (przy jednoczesnym zachowaniu pozostałych zasad dotyczących ustalania wysokości odszkodowania, określonych w OWU):
- 1) całkowita wysokość odszkodowania za szkody ilościowe i szkody jakościowe w ubezpieczonej uprawie ustalana jest w sposób następujący:
Procentowy ubytek ilościowy plonu x suma ubezpieczenia + procentowy udział w plonie ubezpieczonych roślin, których jakość plonu uległa obniżeniu (po odjęciu procentowego ubytku ilościowego plonu) x procent ubytku jakości x suma ubezpieczenia;
  - 2) w odniesieniu do szkód spowodowanych gradem maksymalna wysokość odszkodowania nie może przekroczyć w przypadku ubytków ilościowych i ubytków jakościowych 90% sumy ubezpieczenia.

§ 4

1. Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową plon upraw od ryzyka braku odbioru zakontraktowanego plonu przez podmiot skupujący, jeżeli przyczyną szkody była utrata jakości plonu na skutek gradobicia.
2. Ubezpieczyciel uznaje szkodę z tytułu ryzyka braku odbioru jeżeli szkoda ilościowa i jakościowa spowodowana gradobiciem w plonie głównym została stwierdzona na poziomie nie mniejszym niż 20% na polu lub jego części.
3. Ubezpieczenie ryzyka braku odbioru ma zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia rodzajów i gatunków upraw wskazanych w/w umowie ubezpieczenia.
4. W przypadku wystąpienia szkody spowodowanej brakiem odbioru zakontraktowanego plonu, Ubezpieczony zobowiązany jest do:
  - 1) określenia, jakie kryteria i cechy jakościowe nie są spełniane po działaniu gradobicia na ubezpieczone płody rolne. Należy przy tym podać, jakie kryteria jakościowe byłyby spełnione bez udziału gradobicia oraz które z nich w chwili obecnej nie zostaną osiągnięte na skutek działania gradobicia,
  - 2) wskazania, jaka powierzchnia oraz jaki rodzaj i gatunek roślin uległ uszkodzeniu ze wskazaniem dokładnych działek,
  - 3) określenia, jaki był cel wprowadzenia danego rodzaju i gatunku uprawy na rynek,
  - 4) określenia, czy uszkodzona uprawa była prowadzona w sposób konwencjonalny czy ekologiczny.
5. Oprócz obowiązków określonych w ust. 4, obowiązkiem Ubezpieczonego jest pisemne przedłożenie oświadczenia podmiotu skupującego, z którym podpisana została umowa kontraktacji, z której będzie wynikać:
  - 1) z jakiego powodu niemożliwy jest odbiór płodów rolnych,
  - 2) jakie z ustalonych kryteriów jakościowych nie są spełniane,
  - 3) jaka ilość surowca została dotknięta szkodą,
  - 4) do jakich powierzchni lub części powierzchni odnosi się odmowa odbioru,
  - 5) w jaki sposób (np. analizy prób), przez kogo (np. stacja kontroli odbiorcy) i w którym momencie (np. próbny zbiór w określonym tygodniu kalendarzowym) zostało stwierdzone, że płody rolne nie odpowiadają ustalonym kryteriom jakościowym,
  - 6) jak duża jest ilość nieodebranych płodów rolnych i jak duża jest ilość płodów rolnych o obniżonej jakości,
  - 7) w jakim zakresie zakwestionowane płody rolne zostały odebrane na innych warunkach niż ustalone i jak wysoki jest spadek ceny za dostarczony surowiec spowodowany wykorzystaniem ich w inny sposób.

6. Jeśli odbiorca surowca odmówi odbioru uszkodzonych płodów rolnych dopiero po ich dostarczeniu, należy dodatkowo podać, do jakiej dostawy / partii odnosi się odmowa odbioru. Musi to nastąpić poprzez podanie numeru partii rodzaju uprawy oraz ilości w decytonach (dt).
7. Ubezpieczony zobowiązuje się również do zapewnienia możliwości obecności rzeczoznawców Ubezpieczyciela podczas pobierania prób upraw uszkodzonych przez ubezpieczone ryzyko.
8. Ubezpieczony zobowiązany jest również do przekazywania Ubezpieczycielowi lub wyznaczonemu przez niego rzeczoznawcy, na własny koszt prób wszystkich uszkodzonych upraw, w stosunku do których jest dochodzone roszczenie ubezpieczeniowe. Ma to zastosowanie szczególnie w przypadkach, w których odmowa odbioru następuje dopiero w momencie dostawy uszkodzonych upraw.
9. Naruszenie wyżej wymienionych obowiązków powoduje zwolnienie Ubezpieczyciela z obowiązku wypłaty świadczenia.
10. Jeśli uprawy, w stosunku do których dochodzone jest świadczenie ubezpieczeniowe w ramach ryzyka braku odbioru, zostały uszkodzone w przeważającej mierze na skutek innych przyczyn niż gradobicie, lub jeśli odmowa odbioru zgodnie z umową kontraktacyjną może nastąpić z innych przyczyn, nie jest wypłacane odszkodowanie z tytułu ryzyka braku odbioru.
11. Przy szacowaniu szkody spowodowanej ryzykiem braku odbioru uwzględniane są wszystkie korzyści ekonomiczne, powstające na korzyść Ubezpieczonego poprzez powstanie szkody. Następuje to poprzez potrącenie odpowiedniej kwoty z odszkodowania. Wliczane są tu przede wszystkim wartości pozostałe wynikające z faktu, że uszkodzone uprawy mogą zostać wykorzystane w innych celach.
12. Maksymalna wysokość odszkodowania, wynikająca z ilościowej utraty plonów, straty jakościowej oraz ryzyka braku odbioru nie może przekroczyć 70% sumy ubezpieczenia.

§ 5

1. Ubezpieczający tytułem objęcia dodatkową ochroną ubezpieczeniową upraw rolnych opłaci składkę za ubezpieczenie określoną w umowie ubezpieczenia.
2. Składka za dodatkową ochroną ubezpieczeniową, o której mowa w §§ 2-4 nie podlega dopłacie z budżetu państwa.
3. W zakresie nieuregulowanym postanowieniami niniejszej klauzuli, mają zastosowanie pozostałe zapisy obowiązujących OWU.

§ 6

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią umowy.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 4 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej „OWU”, strony postanowiły włączyć do umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne.

Szczególne zasady ubezpieczenia owoców ziarnkowych od szkód jakościowych spowodowanych gradem

§ 1

1. Na zasadach szczególnych określonych w §§ 2 i 3 Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy rolne ubezpieczone w ramach umowy ubezpieczenia z dopłatami budżetu państwa.
2. Dodatkowe ubezpieczenie, o którym mowa w ust.1 obejmuje ochroną ubezpieczeniową uprawy owoców ziarnkowych od ryzyka szkód jakościowych spowodowanych gradem.

§ 2

1. Okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela rozpoczyna się z momentem zawiązania owoców i kończy się z zakończeniem zbioru plonu z danego pola.
2. Ubezpieczenie obejmuje ubytki jakościowe w plonie głównym upraw owoców ziarnkowych powstałe bezpośrednio w wyniku gradobicia.

§ 3

1. Podstawą obliczenia wysokości odszkodowania jest ubytek jakościowy plonu spowodowany przez uszkodzenia owoców wskutek gradobicia. Ubezpieczyciel na podstawie reprezentatywnych wrywkowych próbek (co najmniej 100 owoców na próbkę) określa 5 klas uszkodzonych w ten sposób, że:

- 1) owoce bez uderzeń gradu lub z zagojonymi uszkodzeniami skórki o łącznej powierzchni do 1 cm², a więc takie owoce które kwalifikują się do klasy handlowej „I” - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 0% (klasa szkodowa 1a);
  - 2) owoce z minimalnymi gradowymi uszkodzeniami skórki (lekkie pofałdowania), lecz kwalifikujące się do klasy handlowej „I” - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 5% (klasa szkodowa 1b);
  - 3) owoce, które wskutek uderzeń gradu wykazują na skórcie na powierzchni nie większej niż 2,5 cm² zagłębienia bez przebić i gdzie miejsca uderzeń są dobrze zagojone i nie tworzą zablźnień oraz zdolność przechowalnicza nie ucierpiała wskutek uszkodzeń gradowych - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 30% (klasa szkodowa 2);
  - 4) owoce, które wskutek uszkodzeń gradowych nie można zaliczyć do klas szkodowych 1a, 1b lub 2, ale które nadają się do zużytkowania jako owoce deserowe - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 70% (klasa szkodowa 3);
  - 5) owoce, które wskutek uderzeń gradu wykazują niezagojone przecięcia skórki z zaczynającymi się procesami gnilnymi oraz nie nadające się do przechowalności i przetwórstwa - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 100% (klasa szkodowa 4).
2. Podstawą do zakwalifikowania plonu owoców do odpowiedniej klasy handlowej jest właściwe i aktualne dla określonych owoców Rozporządzenie Komisji Unii Europejskiej.
  3. Ubezpieczyciel dokonuje oględzin końcowych bezpośrednio przed terminem zbioru.
  4. Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o udział własny Ubezpieczonego w wysokości 10% wartości szkody.
  5. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na zasadach określonych w pozostałych zapisach §§ 21-26 OWU, z tym że zastosowanie mają następujące zasady szczególne (przy jednoczesnym zachowaniu pozostałych zasad dotyczących ustalania wysokości odszkodowania, określonych w OWU:
    - 1) całkowita wysokość odszkodowania za szkody ilościowe i szkody jakościowe w ubezpieczonej uprawie ustalana jest w sposób następujący: Procentowy ubytek ilościowy plonu x suma ubezpieczenia + procentowy udział w plonie ubezpieczonych roślin, których jakość plonu uległa obniżeniu (po odjęciu procentowego ubytku ilościowego plonu) x procent ubytku jakości x suma ubezpieczenia;
    - 2) w odniesieniu do szkód spowodowanych gradem maksymalna wysokość odszkodowania nie może przekroczyć w przypadku ubytków ilościowych i ubytków jakościowych 90 % sumy ubezpieczenia.
  6. Uwarunkowane gradem dodatkowe koszty sortowania są już uwzględnione przy ocenie strat jakości w klasach szkód i nie zostaną osobno pokryte.
  7. Ubezpieczający tytułem objęcia dodatkową ochroną ubezpieczeniową upraw rolnych opłaci składkę za ubezpieczenie określoną w umowie ubezpieczenia.
  8. Składka za dodatkową ochronę ubezpieczeniową, o której mowa w ust. 7 nie podlega dopłacie z budżetu państwa.
  9. W zakresie nieregulowanym postanowieniami niniejszej klauzuli, mają zastosowanie pozostałe zapisy obowiązujących OWU.

§ 4

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 6 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej „OWU”, strony postanowiły włączyć do umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne.

Szczególne zasady ubezpieczenia owoców krzewów owocowych od szkód jakościowych spowodowanych gradem

§ 1

1. Na zasadach szczególnych określonych w §§ 2 i 3 Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy rolne ubezpieczone w ramach umowy ubezpieczenia z dopłatami budżetu państwa.
2. Dodatkowe ubezpieczenie, o którym mowa w ust.1 obejmuje ochroną ubezpieczeniową uprawy owoców krzewów owocowych od ryzyka szkód jakościowych spowodowanych gradem.

§ 2

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela rozpoczyna się z momentem zawiązania owoców i kończy się z zakończeniem zbioru plonu z danego pola.

2. W ubezpieczeniu borówek, jeżyn, malin i jagód okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela rozpoczyna się z początkiem kwitnienia i kończy się z zakończeniem zbioru plonu z danego pola.
3. Ubezpieczenie obejmuje ubytki jakościowe w plonie głównym upraw owoców krzewów owocowych krzewiastych powstałe bezpośrednio w wyniku gradobicia.

§ 3

1. Podstawą obliczenia wysokości odszkodowania jest ubytek jakościowy plonu spowodowany przez uszkodzenia owoców wskutek gradobicia w ten sposób że:
  - 1) owoce, które bez szkody gradobicia kwalifikowałyby się do klasy handlowej Ekstra lub klasy handlowej „I” i które wskutek szkody gradobicia kwalifikują się do klasy handlowej „II” - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 50%,
  - 2) owoce, które bez szkody gradobicia kwalifikowałyby się do klasy handlowej „II” i które wskutek szkody gradobicia nie kwalifikują się do klasy handlowej „II” - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 50%,
  - 3) owoce, które bez szkody gradobicia kwalifikowałyby się do klasy handlowej Ekstra lub klasy handlowej „I” i które wskutek szkody gradobicia nie kwalifikują się do klasy handlowej Ekstra lub klasy handlowej „I” lub klasy handlowej „II” - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 100%,
  - 4) owoce, które przed szkodą gradobicia nie kwalifikowały się do żadnej z klas handlowych wymienionych w ust. 1 pkt. 1 do 3, a uległy uszkodzeniu wskutek gradobicia, ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 0%,
  - 5) spowodowane przez grad uszkodzenia kwiatów borówek, jeżyn, malin i jagód, których następstwem jest deformacja owoców, zostają ocenione jako strata jakości 50%.
2. Podstawą do zakwalifikowania plonu owoców do odpowiedniej klasy handlowej jest właściwe i aktualne dla określonych owoców Rozporządzenie Komisji Unii Europejskiej.
3. Ubezpieczyciel dokonuje oględzin końcowych bezpośrednio przed terminem zbioru.
4. Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o udział własny Ubezpieczonego w wysokości 10% wartości szkody.
5. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na zasadach określonych w pozostałych zapisach §§ 21-26 OWU, z tym że zastosowanie mają następujące zasady szczególne (przy jednoczesnym zachowaniu pozostałych zasad dotyczących ustalania wysokości odszkodowania, określonych w OWU):
  - 1) całkowita wysokość odszkodowania za szkody ilościowe i szkody jakościowe w ubezpieczonej uprawie ustalana jest w sposób następujący: Procentowy ubytek ilościowy plonu x suma ubezpieczenia + procentowy udział w plonie ubezpieczonych roślin, których jakość plonu uległa obniżeniu (po odjęciu procentowego ubytku ilościowego plonu) x procent ubytku jakości x suma ubezpieczenia;
  - 2) w odniesieniu do szkód spowodowanych gradem maksymalna wysokość odszkodowania nie może przekroczyć w przypadku ubytków ilościowych i ubytków jakościowych 90 % sumy ubezpieczenia.
6. Uwarunkowane gradem dodatkowe koszty sortowania są już uwzględnione przy ocenie strat jakości w klasach szkód i nie zostaną osobno pokryte.
7. Ubezpieczający tytułem objęcia dodatkową ochroną ubezpieczeniową upraw rolnych opłaci składkę za ubezpieczenie określoną w umowie ubezpieczenia.
8. Składka za dodatkową ochronę ubezpieczeniową, o której mowa w ust. 7 nie podlega dopłacie z budżetu państwa.
9. W zakresie nieregulowanym postanowieniami niniejszej klauzuli, mają zastosowanie pozostałe zapisy obowiązujących OWU.

§ 4

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 6.1 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej „OWU”, strony postanowiły włączyć do umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne.

Szczególne zasady ubezpieczenia owoców krzewów owocowych od szkód spowodowanych gradem

§ 1

1. Odpowiedzialność Ubezpieczyciela rozpoczyna się z momentem zawiązania owoców i kończy się z zakończeniem zbioru plonu z danego pola.

2. Ubezpieczenie obejmuje ubytki ilościowe w plonie głównym upraw owoców krzewów owocowych powstałe bezpośrednio w wyniku gradobicia.
3. Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o udział własny Ubezpieczonego w wysokości 10% wartości szkody.

§ 2

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią umowy ubezpieczenia.

KLAUZULA SZCZEGÓLNA NR 7 DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA UPRAW ROLNYCH

Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia upraw rolnych zwanych dalej „OWU”, strony postanowiły włączyć do umowy ubezpieczenia następujące postanowienia szczególne.

Szczegółne zasady ubezpieczenia truskawek od szkód jakościowych spowodowanych gradem

§ 1

1. Na zasadach szczególnych określonych w § 2 Ubezpieczyciel obejmuje dodatkową ochroną ubezpieczeniową uprawy rolne ubezpieczone w ramach umowy ubezpieczenia z dopłatami budżetu państwa.
2. Dodatkowe ubezpieczenie, o którym mowa w ust.1 obejmuje ochroną ubezpieczeniową uprawy truskawek od szkód jakościowych spowodowanych gradem.

§ 2

1. Okres odpowiedzialności Ubezpieczyciela rozpoczyna się z początkiem kwitnienia i kończy się z zakończeniem zbioru plonu z danego pola.
2. Ubezpieczenie obejmuje ubytki jakościowe w plonie głównym upraw truskawek powstałe bezpośrednio w wyniku gradobicia.

§ 3

1. Podstawą obliczenia wysokości odszkodowania jest ubytek jakościowy plonu spowodowany przez uszkodzenia owoców wskutek gradobicia w ten sposób że:
  - 1) truskawki, które odpowiadają klasie handlowej Ekstra lub I według podziału klas handlowych (patrz ust. 2) i wyłącznie z powodu gradu nie mogą już zostać przyporządkowane do klasy handlowej Ekstra lub I, ale mogą zostać jeszcze przyporządkowane klasie handlowej II (patrz ust. 2) - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 50%,
  - 2) truskawki, które odpowiadają klasie handlowej II i wyłącznie z powodu gradu nie mogą już zostać przyporządkowane do klasy handlowej II - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 50%,
  - 3) truskawki, które odpowiadają klasie handlowej Ekstra lub I i wyłącznie z powodu gradu nie mogą już zostać przyporządkowane do klasy handlowej Ekstra lub I, a także do klasy handlowej II (patrz ust. 2) - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 100%,
  - 4) uszkodzone przez grad truskawki, które przed opadem gradu nie odpowiadały wyżej wymienionym klasom handlowym, zostają ocenione jako ubytek jakości 0%,
  - 5) spowodowane przez grad uszkodzenia kwiatów, których następstwem jest deformacja owoców - w takim przypadku ubytek jakości szacowany jest ryczałtowo i wynosi 50%.
2. Podstawą do zakwalifikowania plonu truskawek do odpowiedniej klasy handlowej jest właściwe i aktualne dla określonych owoców Rozporządzenie Komisji Unii Europejskiej.
3. Ubezpieczyciel dokonuje oględzin końcowych bezpośrednio przed terminem zbioru.
4. Ustaloną wysokość odszkodowania pomniejsza się o udział własny Ubezpieczającego w wysokości 10% wartości szkody.
5. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie na zasadach określonych w pozostałych zapisach §§ 21-26 OWU, z tym że zastosowanie mają następujące zasady szczególne (przy jednoczesnym zachowaniu pozostałych zasad dotyczących ustalania wysokości odszkodowania, określonych w OWU):
  - 1) całkowita wysokość odszkodowania za szkody ilościowe i szkody jakościowe w ubezpieczonej uprawie ustalana jest w sposób następujący: Procentowy ubytek ilościowy plonu x suma ubezpieczenia + procentowy udział w plonie ubezpieczonych roślin, których jakość plonu uległa obniżeniu (po odjęciu procentowego ubytku ilościowego plonu) x procent ubytku jakości x suma ubezpieczenia;

- 2) w odniesieniu do szkód spowodowanych gradem maksymalna wysokość odszkodowania nie może przekroczyć w przypadku ubytków ilościowych i ubytków jakościowych 90 % sumy ubezpieczenia.
6. Uwarunkowane gradem dodatkowe koszty sortowania są już uwzględnione przy ocenie strat jakości w klasach szkód i nie zostaną osobno pokryte.
7. Ubezpieczający tytułem objęcia dodatkową ochroną ubezpieczeniową upraw rolnych opłaci składkę za ubezpieczenie określoną w umowie ubezpieczenia.
8. Składka za dodatkową ochronę ubezpieczeniową, o której mowa w ust. 7 nie podlega dopłacie z budżetu państwa.
9. W zakresie nieuregulowanym postanowieniami niniejszej klauzuli, mają zastosowanie pozostałe zapisy obowiązujących OWU.

§ 4

1. Postanowienia niniejszej klauzuli szczególnej mają zastosowanie do całego okresu trwania umowy ubezpieczenia.
2. Niniejsza klauzula jest integralną częścią umowy ubezpieczenia.